

ΘΕΜΑ 2 487

α) Να αποδείξετε ότι για οποιουσδήποτε πραγματικούς αριθμούς x, y ισχύει:

$$(x-1)^2 + (y+3)^2 = x^2 + y^2 - 2x + 6y + 10 \quad (\text{Μονάδες 12})$$

β) Να βρείτε τους αριθμούς x, y ώστε: $x^2 + y^2 - 2x + 6y + 10 = 0$ (Μονάδες 13)

ΛΥΣΗ:

α) Για οποιουσδήποτε πραγματικούς αριθμούς x, y ισχύει:

$$(x-1)^2 + (y+3)^2 = x^2 - 2x + 1 + y^2 + 2 \cdot 3y + 9 = x^2 + y^2 - 2x + 6y + 10$$

β) $x^2 + y^2 - 2x + 6y + 10 = 0 \Leftrightarrow (x-1)^2 + (y+3)^2 = 0 \Leftrightarrow x-1=0$ και $y+3=0 \Leftrightarrow x=1$ και $y=-3$

ΘΕΜΑ 2 1070

Δίνονται οι πραγματικοί αριθμοί $\alpha, \beta, \gamma, \delta$ με $\beta \neq 0$ και $\delta \neq \gamma$ ώστε να ισχύουν:

$$\frac{\alpha+\beta}{\beta} = 4 \quad \text{και} \quad \frac{\gamma}{\delta-\gamma} = \frac{1}{4}$$

α) Να αποδείξετε ότι $\alpha=3\beta$ και $\delta=5\gamma$ (Μονάδες 10)

β) Να βρείτε την τιμή της παράστασης:

$$\Pi = \frac{\alpha\gamma + \beta\gamma}{\beta\delta - \beta\gamma} \quad (\text{Μονάδες 15})$$

ΛΥΣΗ:

$$\alpha) \frac{\alpha+\beta}{\beta} = 4 \Leftrightarrow \alpha + \beta = 4\beta \Leftrightarrow \alpha = 4\beta - \beta \Leftrightarrow \alpha = 3\beta$$

$$\frac{\gamma}{\delta-\gamma} = \frac{1}{4} \Leftrightarrow 4\gamma = \delta - \gamma \Leftrightarrow 4\gamma + \gamma = \delta \Leftrightarrow 5\gamma = \delta \Leftrightarrow \delta = 5\gamma$$

$$\beta) \Pi = \frac{\alpha\gamma + \beta\gamma}{\beta\delta - \beta\gamma} \stackrel{\alpha)}{=} \frac{3\beta\gamma + \beta\gamma}{\beta 5\gamma - \beta\gamma} = \frac{4\beta\gamma}{4\beta\gamma} = 1$$

ΘΕΜΑ 2 1080

Έστω x, y πραγματικοί αριθμοί ώστε να ισχύει: $\frac{4x+5y}{x-4y} = -2$

α) Να αποδείξετε ότι: $y=2x$.

(Μονάδες 12)

β) Να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης;

$$A = \frac{2x^2 + 3y^2 + xy}{xy}$$

(Μονάδες 13)

ΛΥΣΗ:

α) Η παράσταση $\frac{4x+5y}{x-4y}$ ορίζεται για $x-4y \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 4y$. Με αυτόν τον περιορισμό έχουμε:

$$\frac{4x+5y}{x-4y} = -2 \Leftrightarrow 4x+5y = -2(x-4y) \Leftrightarrow 4x+5y = -2x+8y \Leftrightarrow 4x+2x = 8y-5y \Leftrightarrow 6x = 3y \Leftrightarrow$$

$$2x = y \Leftrightarrow y = 2x$$

$$\beta) A = \frac{2x^2 + 3y^2 + xy}{xy} \stackrel{\alpha)}{=} \frac{2x^2 + 3(2x)^2 + x2x}{x2x} = \frac{2x^2 + 12x^2 + 2x^2}{2x^2} = \frac{16x^2}{2x^2} = 8$$

Δίνονται οι παραστάσεις: $K=2\alpha^2+\beta^2+9$ και $\Lambda=2\alpha(3-\beta)$, όπου $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$

α) Να δείξετε ότι: $K-\Lambda=(\alpha^2+2\alpha\beta+\beta^2)+(\alpha^2-6\alpha+9)$ (Μονάδες 3)

β) Να δείξετε ότι: $K \geq \Lambda$, για κάθε τιμή των α, β . (Μονάδες 10)

γ) Για ποιες τιμές των α, β ισχύει η ισότητα $K=\Lambda$; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(Μονάδες 12)

ΛΥΣΗ:

$$\alpha) K - \Lambda = 2\alpha^2 + \beta^2 + 9 - 2\alpha(3 - \beta) = 2\alpha^2 + \beta^2 + 9 - 6\alpha + 2\alpha\beta = \text{«Σπάω» το } 2\alpha^2 = \alpha^2 + \alpha^2$$

$$\alpha^2 + \alpha^2 + \beta^2 + 9 - 6\alpha + 2\alpha\beta = \text{(αλλάζουμε την σειρά των όρων, αντιμεταθετική ιδιότητα της πρόσθεσης)}$$

$$\alpha^2 + 2\alpha\beta + \beta^2 + \alpha^2 - 6\alpha + 9 =$$

$$(\alpha^2 + 2\alpha\beta + \beta^2) + (\alpha^2 - 6\alpha + 9)$$

$$\beta) K - \Lambda = (\alpha + \beta)^2 + (\alpha - 3)^2$$

Για οποιαδήποτε α, β ισχύει $(\alpha + \beta)^2 \geq 0$ και $(\alpha - 3)^2 \geq 0$ άρα και $(\alpha + \beta)^2 + (\alpha - 3)^2 \geq 0$ οπότε:

$$K - \Lambda \geq 0 \Leftrightarrow K \geq \Lambda$$

$$\gamma) \text{ Ισχύει } K = \Lambda \Leftrightarrow (\alpha + \beta)^2 + (\alpha - 3)^2 \Leftrightarrow \alpha + \beta = 0 \text{ και } \alpha - 3 = 0 \Leftrightarrow \beta = -\alpha \text{ και } \alpha = 3$$

$$\Leftrightarrow \beta = -3 \text{ και } \alpha = 3.$$

Δίνονται οι μη μηδενικοί πραγματικοί αριθμοί α, β , με $\alpha \neq \beta$ για τους οποίους ισχύει:

$$\frac{\alpha^2 + 1}{\beta^2 + 1} = \frac{\alpha}{\beta}$$

α) Να αποδείξετε ότι οι αριθμοί α και β είναι αντίστροφοι. (Μονάδες 13)

β) Να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης: $K = \frac{\alpha^{22} \cdot (\beta^3)^8}{\alpha^{-2} \cdot (\alpha\beta)^{25}}$ (Μονάδες 12)

ΛΥΣΗ:

$$\alpha) \frac{\alpha^2 + 1}{\beta^2 + 1} = \frac{\alpha}{\beta} \Leftrightarrow (\alpha^2 + 1)\beta = (\beta^2 + 1)\alpha \Leftrightarrow \alpha^2\beta + \beta = \beta^2\alpha + \alpha \Leftrightarrow \alpha^2\beta - \beta^2\alpha + \beta - \alpha = 0 \Leftrightarrow$$

$$\alpha\beta(\alpha - \beta) - (\alpha - \beta) = 0 \Leftrightarrow (\alpha - \beta)(\alpha\beta - 1) = 0$$

Επειδή $\alpha \neq \beta$ θα είναι $\alpha\beta - 1 = 0 \Leftrightarrow \alpha\beta = 1$ που σημαίνει ότι οι α, β είναι αντίστροφοι.

$$\beta) K = \frac{\alpha^{22}(\beta^3)^8}{\alpha^{-2}(\alpha\beta)^{25}} = \text{Χρησιμοποιώ την ιδιότητα } (\alpha^k)^\lambda = \alpha^{k\lambda} \text{ και το ότι } \alpha\beta=1 \text{ που απέδειξα στο α)}$$

$$\frac{\alpha^{22}\beta^{24}}{\alpha^{-2}\beta^{25}} = \text{Χρησιμοποιώ την ιδιότητα } \frac{\alpha^k}{\alpha^\lambda} = \alpha^{k-\lambda}$$

$$\alpha^{22-(-2)}\beta^{24} = \alpha^{22+2}\beta^{24} = \alpha^{24}\beta^{24} = (\alpha\beta)^{24} = 1^{24} = 1 \quad \alpha\beta=1 \text{ που απέδειξα στο α)}$$